

વારસાદ હિસાબ સરભર, તુલા થઇ ગઇ! થયાં લેણાં વસૂલ, શહીદીની - તુલા થઇ ગઇ! તુલા થઇ ગઇ, ચૌદ-ચૂંટણીનાં લેખાંખેખાં ની - રાહુલ-સામે રાજનાથ રાશિ તુલા થઇ ગઇ!

કરશે સ્પીન! વિગ્રાસે બેટ કટાક્ષ વાણી ઢારા હવે ચોગ્ગા-છગ્ગાથી - બાપુ - 'બોલી'ગા! કેશુભાઈનું.. (કરશે 'આઉટ' એમ્પાયર શ્રી વાળા)

ચિંતન હનું મેષોઅપસરતિ મુગ્ધઃ સંકુચત્યપિ ॥ ભુદ્ધિમન્તઃ સહન્યે ચ નિધાય હૃદિ કિંચન ॥

સુભાષિત રત્ન ભાંડાગારના 'સામાન્ય નીતિ' નામના બીજા અધ્યાયનો આ શ્લોક - બુદ્ધિમાનો અને મૂર્ખ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવે છે : 'મારવા માટે ઘેટો-બરડો તરત જ અચાનક હુમલો કરી નાખે છે પરંતુ સિંહ મારતાં પહેલાં, તરાપ મારતાં પહેલાં અનેક વિચાર કરી, સંકોચ કરીને, પછી જ હુમલો કરે છે, ખરેખર, બુદ્ધિશાળી 'માણસો' પૂર્વપિચનો વિચાર કરીને જ નિર્ણય લે છે અથવા સહન કરે છે હૃદયથી વિચારીને જ આગળ વધે છે.'

કેટલાંક લોકો ખોટાં સાહસ કરે છે વિચાર્યા વિના, પડિલામની ચિંતા કર્યા વિના પોતાના બોલવાના આઘાત-પ્રત્યાઘાતનો વિચાર કર્યા વિના, કોઈ પણ ઈલા-સાહસ-વાત-વિવાદમાં ફૂટી પડે છે પછી ચિંતા-દુઃખ - કે પરિતાપનો ભોગ પાલે અને છે. અવિચારી અને ઉતાવળિયા લોકો આગળ-પાછળનો વિચાર કર્યા વિના ફૂટી પડતા હોય છે એક બમણા-તમાઈ નાણા બનાવવા, સત્તું સોનું લેવા માટે, ઘર-ખેતર વેચી વૈસા રોકનારા પછી પશ્ચાતાપ કરે છે.

અહીં અનુરૂપ દુષ્ટાંત આપતાં કહ્યું છે ઘેટા વિચાર્યા વિના હુમલો કરે છે સિંહ જેવો બળવાન પણ હમલો કરતાં પહેલાં ચિંતા છે.

સુવિચાર ● માત્ર ધર્મગ્રંથો કે શાસ્ત્રો વાંચીને ઈશ્વરને જાણવો એ તો એવી વાત છે કે જેને નકશામાં ખેંચ 'બનાવસ'નું વર્ણન-વિવરણ કરવું - રામકૃષ્ણ પરમહંસ ● તમે પરમેશ્વરને ભલે જાણતા ન હો, પરંતુ ઓછામાં ઓછું તેના લક્ષણો તો જાણો - અહ હભાજ

- લાખો દીન-દુખીના હૃદયમાં ઈશ્વર નિરાજમાન છે હું એનાં સિવાય કોઈ ઈશ્વરને માનતો નથી, આવાં લોકોની સેવા દ્વારા જ હું ઈશ્વર પૂજા કરું છું - ગાંધીજી ● પરમાત્માને જાણવા પહેલાં પોતાની ખત ને જાણો - સ્વામી રામદાસ ● ઈશ્વર જેને બહુ પ્રેમ કરે છે એને દુઃખ પણ વધારે આપે છે - બાબાજી ● હે ઈશ્વર, મારી માર્થના છે કે હું ખતે અંદરથી સુંદર થાઉં - સુકરનાત ● ઈશ્વર દેવી સત્તા છે, એમાં સત્ય, સ્નેહ, જ્ઞાન, સૌંદર્ય અને શક્તિનો સમાવેશ છે - ડૉ. રાધાકૃષ્ણન

બોધ કથા સુવિચારો, સાઈ વાંચન, સારી મૈત્રી, સત્સંગ-સ્વાધ્યાય એ સારા સંસ્કારનાં 'બીજ' છે આ જન્મમાં એ બીજ વાળી ફળો તો પણ આવતાં જન્મમાં ક્યારેક ને ક્યારેક એને અંકૂર ફૂંસે.. (સીડર ડાયરેક્ટ-માથી સાભાર)

બે-ગ્રહ હબર વરસો પહેલાં ઓસ્ટ્રેલિયામાં રણ વિસ્તારમાં અતિવૃષ્ટિ થઇ અને રણમાં સરોવર ભરાઇ ગયું. ફરી ઘણાં વર્ષ વરસાદ ન થયો અને રણ, રણ થઇ ગયું. ફરી કેટલાંક વરસો બાદ એવો જ વરસાદ થયો, કેટલીક જગ્યાએ મોટાં-મોટાં તળાવો થઇ ગયાં... એટલું જ નહીં એમાં નાની-મોટી માછલીઓ પણ તરવા લાગી. લોકો અને વૈજ્ઞાનિકોને પણ આશ્ચર્ય થયું કે કોઈ દૂરનાં ઝોત વિના આવેલાં વરસાદી પાણીમાં માછલીઓ આવી ક્યાંથી? સંશોધકોએ અભ્યાસ કર્યો, સૂકાં રણમાં નમૂના લીધા અને તારણ મળ્યું, પહેલાં હબર વર્ષો પહેલાં આ રણ દરિયો કે સરોવર હશે અને એમાં માછલીઓએ મૂકેલાં ઇંડા મૂકાઈને પડ્યાં હતાં. તે ફરી અનુકૂળ વાતાવરણ-સંબંધો મળતાં સજીવન થયાં અને ફળ્યાં, માછલી બની. પહેલાં બીજમાં આ તાકાત છે. ઉત્તમ બીજ વાળ્યાં હશે તો ક્યારેક તો જરૂર ફૂટેશે જ.

આનંદનો ડોળ કરવામાં આપણે સૌ માહેર છીએ પણ અંતરની અંગત વાત છૂપી નથી, તેમ છતાં કોઈની વાત બહાર પર પાડતા નથી, કારણ કે આ રંગમંચ ઉપર ઘટનાઓ ભલે જુદી ભજવાય, દરેક પાત્રના સંવાદો ભલે અલગ હોય, દૈશ્યોમાં અલગતા હોવા છતાં અંત એક જ છે

વેદમાં હોમા પંખીની વાત છે. એ પંખી ખૂબ ઊંચે આકાશમાં રહે છે. આકાશમાં જ એ ઇંડુ મુકે. એ ઇંડુ નીચે આવતું જાય. પણ એટલે બધે ઊંચે હોય કે ઘણાં દિવસ સુધી તે નીચે ઊતર્યા કરે. એમ નીચે ઊતરતા ઇંડુ વચમાં જ સેવાઈને ફૂટી જાય. એટલે તેમાંથી નીકળેલું બચ્ચું નીચે જમીન પાસે આવતાં સુધીમાં તેની આંખો ઊંધે અને પાંખો ફૂટે. આંખો ઊંધેડાં તરત જ પંખી, પોતાની મા તરફ સીધું દોટ મૂકે અને ઊંચે ચડી જાય. કેવી અદ્ભૂત વાર્તા છે...! કેટલીક વાતો માન્યામાં ન આવે છતાં આનંદ તો જરૂર કરાવે...! અને આમૈય આ સૂટિમાં અશકરને શક્યતામાં ફેરવવાં અનેક મથામતો થઇ છે. ખેર એ મુદ્દો બાજુ પર મૂકીએ...!

હોમા પંખી વળીને પાછું 'મા' ની શોધમાં નીકળી પડે છે, ઊંડે છે એવો અંત માનવ મનને પણ એટલો જ સ્પર્શે છે. આપણી અનેક ગતિઓમાં એક ગતિ નિશ્ચિત છે... 'મા' ને ખોળવાની. કુદરતને ખોળવાની. ગમતી એકદમ વ્યક્તિનો શોધવાની. અનેક ચાતનાઓ - સમસ્યાઓ પછી વ્યક્તિને અંગત હૂંફની જરૂર પડે છે. અને જીવનની પહેલી ઊંડાન વખતે તો 'મા' તો સનેવારો જ બોધરો. જીવનમાં દરેક વ્યક્તિ પ્રગતિને દેખાડવા આનંદને વહેંચવા 'મા' સિવાય પણ અન્ય સનેવારો શોધે છે. તેમની વચ્ચે એ હાથકારો અનુભવે છે, આનંદ અનુભવે છે. સર્વ સુખો ત્યજી દીધા હોય તેમ ફક્ત એ સનેવારમાં આનંદમયમ બની રહે છે...!! માણસ તરીકેની ખરી ભૂમિકા એ વેળાએ રચાય છે.

સમગ્ર વિદેશી અનેક કમોંથી ભરાઇ ગયેલી છે, પ્રશંસા - કીર્તિના સંકળમાં બંધાય ગઇ છે, રૂચીન વ્યવહારોમાં વટલાઇ ગઇ છે. વિદેશી ખરેખરા માણસને ખોળતી હશે...! કહેવાય છે આપણે ઈશ્વરનું સર્વન છીએ. ઈશ્વરનું સર્વન છીએ. તો પીડા-ચાતના વગેરે કેમ? મને એવું સમજાય છે કે પીડા-ચાતનામાંથી ખરેખરો ઈશ્વરનું પડો થાય છે. જેને દુનિયા નાયક - મહાનાયક - સફળ પુરુષ વગેરેનાં સન્માનો આપે છે. પીડામાંથી માણસ ઊભો થાય છે. હોમા પંખીની જેમ પીડામાં જન્મ અને સ્વર્ગમાં પડવાનું... પરંતુ મેળાપ 'મા' નો છે એ વાત ખરેખર સુખમયી છે. મેળાપ માટે ઉડવાનું...! બસ, ઉડવાનું...!

કૃષ્ણ જન્મથી ચાતનાઓનાં સંકળમાં હતા. રામની ચાતનાઓથી આપણે ક્યાં અજાણ છીએ? એટલે જ કદાર અશકરમાંથી શક્ય, અભાવમાંથી ભાવ, ચાતનામાંથી આનંદ અને સમસ્યાઓમાંથી સમાધાન મેળા થયાં હશે. વિજ્ઞાનની અનેક શોધો પણ આ કમને કારણે જ શક્ય બની છે. મનુષ્ય શ્રદ્ધા અને વિશ્વાસના બળે શક્યતાઓમાં વધારો કરતો રહ્યો છે. હજારો વર્ષ પહેલાં માનવ જીવન અને આજના સમયની તુલના આપણી સામે જ છે. કેટલાંક ઇતિહાસ તત્ત્વો - પુરાવાઓ તેનાથી આપણે વાકેફ કરે જ છે. અનેક પીડાઓ પછી અનેક જરૂરિયાતો પેદા થઇ અને આજે આપણે સગવડતા ભર્યું જીવન જીવી રહ્યા છીએ. સગવડતાઓમાં પણ આપણી હાલત કેવી છે? એ આપણું અંગત કહેવાય, તેમાં પડતો નથી. ફક્ત પડતાં - ઉડતાં, ચાલતાં - દોડતાં, ગાતાં-રમતાં આપણે જીવી રહ્યાં છીએ. આપણી ચાલ પણ પેલા હોમા પંખીને હૂંફ મળતી આવે છે. આપણે બેસતાં, ઊભાં થતાં, ખાતા-પીતાં, ચાલતાં-દોડતાં કેમ રહેવું એ પાઠ શીખ્યા જ કરીએ છીએ. આપણી ઉડાન પણ મરિતે પહોંચી નથી. માનવ જીવન મૃત્યુ સુધી જ છે. એટલે મૃત્યુ પર્વત આપણી ઊંડાનની - શોધવાની બાબત ચાલુ જ રહેવાની...! ચાલુ જ...!

મનુષ્યને વસ્તુ પ્રાપ્તિનો આનંદ હોય તેનાં કરતાં ગમતી વ્યક્તિની હૂંફની પ્રાપ્તિનો આનંદ વધારે હોય છે. ખરેખર આપણને ભૌતિકતાથી બંધુ જ સુખ મળતું નથી. ક્ષણિક આનંદ બાદની અકળામણ થાય ક્યાં સુધી? હોમા પંખીની જેમ મા'થી છૂટા પડ્યાથી ફરીથી મેળાપ થાય ત્યાં લગી...! દરેક વ્યક્તિ જન્મે છે, ઊભો થાય છે, ભલે-ગલે, ઊંચે ઊંઠે છે... માનવીય બને છે, લક્ષી થેભવ, સુખ સગવડતાઓથી ભર્યું ભર્યું જીવન જીવે છે. તેને અંગત રીતે આ સ્થળ વસ્તુઓ - નાશવંત ચીજોથી ઘરાપો નથી ખાલીપો વર્તાય છે. આનંદનો ડોળ કરવામાં આપણે સૌ માહેર છીએ પણ અંતરની અંગત વાત છૂપી નથી. તેમ છતાં કોઈની વાત બહાર પર પાડતા નથી. કારણ કે આ રંગમંચ ઉપર ઘટનાઓ ભલે જુદી ભજવાય, દરેક પાત્રના સંવાદો ભલે અલગ હોય, દૈશ્યોમાં અલગતા હોવા છતાં અંત એક જ છે. સુખ - આનંદ - પ્રાપ્તિ - અનુભૂતિ વગેરે વગેરે...! કુદરતની કેવી કરામત છે. દરેક પાત્રો બેવડતાં નથી છતાં એક જ પ્રકારની પ્રાપ્તિથી ખુશી મેળવે છે.

જ્ઞાન કર્મ અને ભક્તિમાં જ આપણાં તમામ કાર્યો સમવિષ્ટ છે. આપણી દોડ પણ કંઈક આ જ માર્ગે છે. કોઈ જ્ઞાનથી આનંદિત થાય, કોઈ વળી ભક્તિથી, અને કર્મનાં બંધનો તો ખરાં જ ખરાં.

ફરીથી પાછી એ વાર્તા હોમા પંખીની...! એક અજાણ્યું બુંદ ઇંડુ બને, પંખી બને તેને વળી પાંખો મળે અને ઉડે...! ખૂબ ઉડે, ઘણું બહુ પ્રાસ કરી લે આ ઉડાનમાં ને ઉડાનમાં. છતાં હૂંફના બંધનમાં ઉડવા જ કરે...! ખરેખરા, પ્રેમનાં બંધનમાં જાતે કરીને પડવા મથ્યા કરે...! દુનિયા કહે છે પ્રેમ પીડાકર છે છતાં એ પીડા સૌને ગમે છે. કારણ આગળ કહ્યા પ્રમાણે પીડામાંથી જ ખરેખર મનુષ્યત્વ પ્રગટે છે. જે લાખોમાં નોખા વ્યક્તિ તરીકેની યોગ્ય અપાવવા કારણભૂત બને છે. ચાલી ચેપ્લીનની વાત સૌ જાણે છે. જગતને હસાવવા પાછળ કેટલી ચાતનાઓ હતી. નોખા પ્રકારની રીતે જીવન વહે તો સમજવાનું આપણે નસીબદાર છીએ, કુદરતના કૃપાપાત્ર છીએ. થોડું કે વધારે કશુંક સાઈ કરવાવા હું નિમિત્ત બનતો રહીશ. વધારે પડતી તડપ કંઈક સારા માટે પણ હોઈ શકે. તોડું વધારે તપે તો જલદી ઘાચી આકાર પામી શકે. ખારાશ ભરેલા દરિયાને સૂર્ય વધારે તપવે તેમ અમી વાદળનો વધારે બંધાય. એટલે જ તકલીફો વધે, સમસ્યાઓથી ઘેરાઈ જવાય, રસ્તાઓ બંધ થઇ જાય, જીવ મનોમને મૂંઝાય, અતિ પીડા સાથે પનારો પડે પછી એક જયોતિ પ્રગટે જે આપણને દોરી જાય... એ રસ્તે આપણે ચાલ્યા જ વધે...! દુનિયામાં દરેક વ્યક્તિ માટે આમ જ બનવું રહ્યું છે. પરંતુ પછી એ પ્રાપ્તિને આપણે આપણી - મારી એવું લેખ મારી દઈએ. એક વડીલ મિત્રે મને સરસ કહેલું : 'બધી સીડીઓ (માનવો) રાઈટ થઈને જ આવી છે. આ તો સીડીમાં નવો પ્રોગ્રામ કે મેટર ખૂલે એમ આપણી આંખો પહોળી થાય...! અરે, ભાઈ આ બધું જ સ્વાભાવિક રીતે જ બનવું રહે છે. એકમાત્ર દોરી સંચાર એ દુનિયાનાં ઘણાંમાં ઘણાંમાં છે. જુઓ હોમા પંખી ઇંડા રૂપે ફૂંકાયા પછી પંખીરૂપે ફરીથી આકાશ જ ઊડે છે... તેની માને મળે છે...!'

મને એમ થાય આપણું કોચવું હવું ફૂટવું છે કે કેમ? હવું આપણે લડતમાં છીએ? કે બહાર આવવાનું થયું છે? કે ઉડવાનું શરૂ થયું છે? કે માનો મેળાપ થયો છે? આ ચાર લીટીની વાર્તામાં જન્મ - કર્મ - જીવન - પ્રેમ છે ત્યાં સુધી પહોંચવાની જ હોડ જામી છે. અજાણતાં એવું નથી લાગતું કે આ આપણી જ વાર્તા છે...!

શ્રુતિ બંધનમ્ - ડૉ. ઢિજ

આજના દિવસનો મહિમા - બાનુપ્રસાદ એસ. દવે

રમણી જાન્યુઆરી ● પ્રખર દેશભક્ત, બંગાળના ઘટનામાં સક્રિય, ભારતનીતિ, ભક્તિયોગ, કર્મયોગ, દુર્ગોત્સવ તત્ત્વ જેવી સ્વાહિત્યકૃતિઓનાં સર્જક, અશ્વિનકુમાર દત્તની જન્મજયંતિ.

● ગિજુભાઈ પછી સમર્થ બાળસાહિત્ય આપનારા રમણલાલ સોનીનો જન્મ ૨૫-૧-૧૯૦૮. રંગ રંગ વાદળિયા, રીંછ એકલું ફરવા ચાલ્યું, પ્રસિદ્ધ કૃતિ આ, 'કાબુલીવાળા'નાં અનુવાદ કર્યો. વાર્તા, પરીકથા, સાહસકથાના સર્જક, અનુવાદક.

● ૧૯૧૫ - એલકાંડર ગ્રેહામ બેલ, ૪૭૪૦ માઇલનો (ન્યુયોર્કથી - સાન ફ્રાન્સિસ્કો) સુધીનો લેક્ષિયન સ્થાપી રેકર્ડ બનાવ્યો.

● ૧૯૭૧ - હિમાચલ પ્રદેશ - ભારત નામનું નવું રાજ્ય બન્યું.

● ૧૯૭૪ - અવસીન ટૂંકી વાર્તાના પ્રણેતા - વિલિયમ સમરસેટ મોમનો જન્મ.

● ૧૯૬૨ - આર્ય મહિલા સમાજના સ્થાપક - લેખિકા કૈસરે હિન્દ બનાનાર રમાબહેન રાનડેનો જન્મ.

અમેરિકા અને જાપાનના વૈજ્ઞાનિકોએ અતિ દૂરની કેટલી આકાશગંગાઓની શોધ કરી છે?

વિષય : વિજ્ઞાનજગત (૧) પોલર સેટેલાઈટ લોન્ચ વિકલ મારફતે કર્થ સાલમાં ઓનસેટ-૨ અંતરિક્ષમાં મૂકવામાં આવ્યું છે? (અ) ૨૦૦૫ (બ) ૨૦૦૭ (ક) ૨૦૦૮ (ડ) ૨૦૧૦ (૨) ભારતે કર્થ ટેકનોલોજી વિકસાવી છે જેના આધારિત ભારતીય સેનાના વિમાન હવે ૨૩૨૨ પરથી અદ્યથ થઈ જશે? (અ) સ્ટિલ ટેકનોલોજી (બ) સ્પીડ ટેકનોલોજી (ક) સ્પિરીટ ટેકનોલોજી (ડ) સ્પિલ ટેકનોલોજી (૩) સ્ટિલ ટેકનોલોજીના મટિરીયલ્સને એક ખાસ પ્રકારના રંગમાં ભેળવીને જો વિમાન પર કેટલાં મિલિમીટરથી પણ ઓછા વ્યાસનું કોર્ટિંગ કરી દેવામાં આવે તો વિમાન ૨૩૨૨ને માત કરવામાં સફળ થાય છે? (અ) ૦.૧ (બ) ૦.૩ (ક) ૦.૫ (ડ) ૦.૭ (૪) ભારતમાં સ્ટિલ ટેકનોલોજી ઉપર કેટલાં વર્ષોથી કાર્ય ચાલી રહ્યું હતું? (અ) ૬૨ (બ) ૬૪ (ક) ૬૬ (ડ) ૬૮ (૫) અમેરિકા અને જાપાનના વૈજ્ઞાનિકોએ શોધેલ આકાશગંગાની ઉત્પત્તિ બિગબેંગના કેટલા કરોડ વર્ષ પછી થઈ છે? (અ) ૭૮.૭ (બ) ૬૦.૨ (ક) ૫૦.૮ (ડ) ૮૮.૨ (૬) ભારતમાં ક્યાં ઉપગ્રહના ઉપયોગ માટે નાસાની ઈસરો સાથે સમજૂતી કરી છે? (અ) ઓનલ-૧ (બ) ઓનસેટ-૪ (ક) આર્ગેન-૨ (ડ) ઓનસેટ-૨ (૭) કાર્બન ડાયોક્સાઈડના ઉત્સર્જનને નિયંત્રણમાં લેવામાં નહીં આવે તો સમુદ્રજળનું સ્તર કેટલા મીટર વધી જશે? (અ) ૪ મીટર (બ) ૫ મીટર (ક) ૬ મીટર (ડ) ૧૦ મીટર (૮) બ્રિટીશ એન્ટાર્કટિકાના સર્વે મુજબ વાતાવરણમાં જયારે CO₂ નું પ્રમાણ વધે તો એન્ટાર્કટીકાના તાપમાનમાં કેટલાં ડિગ્રી સેલ્સિયસમાં વધારો થશે? (અ) ૨ ડિગ્રી (બ) ૪ ડિગ્રી (ક) ૬ ડિગ્રી (ડ) ૧૨ ડિગ્રી (૯) અમેરિકા અને જાપાનના વૈજ્ઞાનિકોએ અતિ દૂરની કેટલી આકાશગંગાઓની શોધ કરી છે? (અ) ૧૦ (બ) ૨૨ (ક) ૨૮ (ડ) ૩૨ (૧૦) અમેરિકામાં આલ્બર્ટ આઈન્સ્ટાઈન કોલેજ ઓફ મેડિસિનની એક આંતરરાષ્ટ્રીય ટીમે કેટલાં વર્ષ સુધી દીર્ઘાયુ બનાવનારા જીન્સની શોધ કરી છે? (અ) ૮૦ (બ) ૧૦૦ (ક) ૧૨૦ (ડ) ૧૧૦ (૧૧) સેલ્ફ સસ્ટેઈનિંગ ફ્યુઝન માટે સૂર્યની મધ્ય હોય તેનાથી અતિ અંતિમ જેવી સ્થિતિ જોઈએ જેમાં તાપમાન કેટલા મિલિયન સેન્ટિગ્રેડ જેટલું હોય છે? (અ) ૮૦ (બ) ૫૦ (ક) ૧૦૦ (ડ) ૨૦૦ (૧૨) તાપમાન તથા CO₂ માં વૃદ્ધિની સૌથી વધુ અસર ક્યા પાક પર થાય છે? (અ) જુવાર (બ) મકાઈ (ક) ઘઉં (ડ) બાજરી (૧૩) સૂર્યના કેન્દ્ર જેટલી પ્રચંડ ગરમી ઉત્પન્ન કરવાના પ્રયોગમાં કેટલા માળના NIF બિલ્ડિંગમાં લેસર ગોઠવાયા છે? (અ) ૫ (બ) ૧૦ (ક) ૧૨ (ડ) ૨૦ (૧૪) ઈસરોના અહેવાલ પ્રમાણે ૧૯૬૨થી ૧૦ સબ બેલોન્સમાં ૧૩૧૭

વેસિયસ વિસ્તારમાં સમગ્રતા ઘટાડો ૫૮૬૬ થયો. કિ.મી.થી ઘટીને કેટલા થયો.કિ.મી. થયો હતો? (અ) ૧૮૨૧ (બ) ૨૮૨૧ (ક) ૩૮૨૧ (ડ) ૪૮૨૧ (૧૫) સૂર્યના કેન્દ્ર જેટલી પ્રચંડ ગરમી ઉત્પન્ન કરવાનો પ્રયોગ એ ક્યાંના વૈજ્ઞાનિકો કરી રહ્યાં છે. (અ) યુ.એસ. (બ) યુ.કે. (ક) ભારત (ડ) જાપાન

વિવિધ ●

- વિષય :- વિશ્વમાં સૌથી મોટી કંપનીઓ કંપની, દેશ અને આવક ● જનરલ મોટર્સ (અમેરિકા) : ૧૬૩.૩૭ (અબજ ડોલર) ● ફોર્ડ મોટર (અમેરિકા) : ૧૪૬.૬૬ (અબજ ડોલર) ● મિત્સુબિશી (જાપાન) : ૧૪૪.૬૪ (અબજ ડોલર) ● મિત્સુબિશી (જાપાન) : ૧૪૦.૨૦ (અબજ ડોલર) ● ઈત્તોયુ (જાપાન) : ૧૩૫.૦૩ (અબજ ડોલર) ● મરુબેની (જાપાન) : ૧૨૪.૦૩ (અબજ ડોલર) ● રોયલ ડચ શેલ (બ્રિટન-નેધરલેન્ડ) : ૧૨૮.૧૩ (અબજ ડોલર) ● એક્સોન (અમેરિકા) : ૧૧૯.૦૪ (અબજ ડોલર) ● સુમીટોમો (જાપાન) : ૧૧૯.૨૪ (અબજ ડોલર) ● ટોયોટો મોટર (જાપાન) : ૧૦૮.૭૦ (અબજ ડોલર) ● ગયા સમાહનો સવાલ...? (૧) ઋજિત રાવલ : ૧૨૨/૨/૨, સે-૩/૩ (૨) ગોમતીબેન કે. પરમાર : ૧૭૫/૭/૨, સે-૨/૩ (૩) પંકજ આર. પ્રજાપતિ : ઉવારસદ (૪) નટુભાઈ દરજી : પેશાપુર (૫) મહેશ. એમ. જાવહર : સાદરા, વિદ્યાપીઠ (૬) નિકુંજ ડી. પટેલ : સે-૨/૩

સવાલ - પાર્કિસ્ટાનમાં ક્યા ધાર્મિક નેતાએ સંસદ ઘેરાવનો કાર્યક્રમ આપીને સરકારને બાનમાં લીધી છે? જવાબ - તેહરિક મિન્હ ઉલ કુરાનમાં વડા - તાહીરૂલ કાદરી ● સાચો જવાબ આપનાર પદમિત્રો :- (૧) ઋજિત રાવલ : ૧૨૨/૨/૨, સે-૩/૩ (૨) ગોમતીબેન કે. પરમાર : ૧૭૫/૭/૨, સે-૨/૩ (૩) પંકજ આર. પ્રજાપતિ : ઉવારસદ (૪) નટુભાઈ દરજી : પેશાપુર (૫) મહેશ. એમ. જાવહર : સાદરા, વિદ્યાપીઠ (૬) નિકુંજ ડી. પટેલ : સે-૨/૩

● પૂછ્યું એક સવાલ...? (૧) વ્યાસ મિત બી. : સે-૨/૪થી પ્રશ્ન - ગેટવીક એપરટો ક્યાં આવેલું છે? જવાબ - લંડનમાં (લીથો અને ગેટવીક) (૨) પટેલ તન્મય એચ. : સે-૨/૪થી પ્રશ્ન - વિશ્વનો સૌથી મોટો ટાપુ કયો છે? જવાબ - એસ્ટ્રેલિયા (૩) કુંદન એમ. સોની : સે-૨/૪થી પ્રશ્ન - સ્પેનીશ ભાષા બોલનારની સંખ્યા કેટલી છે? અને ક્યાં બોલાય છે? જવાબ - ૩૭ કરોડ લોકો સ્પેનીશ બોલે છે, સ્પેઈન અને લેટિન અમેરિકામાં બોલાય છે?

(અનુસંધાન પાના નં. ૬ પર)

'વજદેહ - પુષ્ય જેવું હૃદય'

"સરકરોશી કી તમજા અળ હમારે દિલ મેં હૈ, દેખના હૈ ખેર કિતના બાજુએ કાતિલ મેં હૈ ॥" આ અમરગીતના લેખક અને પ્રખર ક્રાંતિકારી રામપ્રસાદ બિસ્મીલ કે જેમણે અંગ્રેજ સલ્તનતનું સિંહાસન હમચમવાવી કાઢ્યું. તેમને ફાંસી આપવાનો હુકમ થઈ ચૂક્યો હતો. આગલા દિવસે આખરી મુલાકાત માટે ગોરખપુરની જેવમાં કેદી રામપ્રસાદને મળવા તેમનાં મા આઠવાં. માતા પોતાના વીર અને લોખંડી તાકાત ધરાવતાં પુત્રને ઓળખતી હતી; જેણે શક્તિશાલી અને નિદ્રય ધ્રિટીશ સરકારને

નાકે દમ લાવી દીધો હતો. રામપ્રસાદની સાથે અનેક દેશપ્રેમી યુવાનો ગુલામ રહેવાને બદલે વડતાં વડતાં ખપી જવા તત્પર હતા. ત્યારે માતાના શબ્દો સંભલાયા - "તું કેમ રડે છે? મને એમ કે મારો પુત્ર સાહસિક છે, અંગ્રેજોને કંપાવવા એનું નામ પૂરવું છે." આ સાંભળી રામપ્રસાદે કહ્યું, "ના, મા તારો પુત્ર નીડર જ છે. આ તો માના પ્રેમ માટેનાં આંસુ છે. છેલ્લીવારે મારી સામે હસીને વિદાય આપી દે." આવા હતા અમર શહીદ રામપ્રસાદ બિસ્મીલજી શરીર લોખંડ અને હૃદય પુષ્ય જેવું કોમળ. ભારતની સ્વતંત્રતાની તમજા દિલમાં લઈ હસતાં મોઢે ફાંસીનાં માંચડે ચઢી ગયા.

બાળ મિત્રો, આવતીકાલે રદ્દમી જાન્યુઆરી - પ્રજાસત્તાક દિન છે ત્યારે આપણાં રાષ્ટ્રીય પ્રતિકો વિશે થોડું જાણીએ. ઘણા વીર સૈનિકોની શહીદી પછી આપણને આઝાદી મળી છે ત્યારે એ સૌની વિરતાને અને દેશભક્તિને વંદન કરીએ.

II આપણો રાષ્ટ્રીય મુદ્રાલેખ II

"સત્યમેવ જયતે" રાષ્ટ્રીય મુદ્રાલેખ નાનું વાક્ય કે શબ્દ સમૂહ હોય છે. તેમાં રાષ્ટ્રનાં લક્ષ્યો અને માન્યતાઓ વ્યક્ત થાય છે. દરેક નાગરિકની ફરજ છે કે રાષ્ટ્રીય મુદ્રાલેખને અનુસરીને વર્તન કરે. ભારતનો રાષ્ટ્રીય મુદ્રાલેખ છે 'સત્યમેવ જયતે' તેનો અર્થ થાય છે - 'સત્યનો જય થાય છે.' આ શબ્દો મુંડક ઉપનિષદમાંથી લેવામાં આવ્યા છે. તે ઉપનિષદ ૫૦૦૦ વરસ કરતાં વધારે પ્રાચીન છે. અનુભવે શીખવી દીધું છે કે છેલ્લાંપીંચીથી ભામક સફળતા અને લાભો લાવી શકાય છે. પણ માત્ર સત્ય અને ભલાઈ જ અંતે સાચી સફળતા અને શાંતિ તરફ દોરી જાય છે.

"આપણું રાષ્ટ્રીય ફૂલ" કમળ એ સૌથી પ્રાચીન ભારતીય પવિત્ર પ્રતિકોમાંનું એક છે. દિવ્યતા, ઉત્પાદકતા, જ્ઞાન, સૌંદર્ય; મનની તથા હૃદયની શુદ્ધતાનું પ્રતિક છે. કવિઓ અને સંતો દેવાનાં સૌંદર્યનું વર્ણન કરે છે. તેમાં કમળનો સ્વરૂપ ઉલ્લેખ કરે છે. હિંદુ દેવશાસ્ત્રમાં ઘણાં દેવ-દેવીઓને કમળ પર બેઠેલાં વર્ણવવામાં આવ્યાં છે. બૌદ્ધ ધર્મમાં પણ કમળને પવિત્ર ફૂલ માનવામાં આવ્યું છે.

આપણો રાષ્ટ્રીય આપણા પ્રજાસત્તાકનો રાષ્ટ્રધ્વજ એ આડો તિરંગો અથવા ત્રણ રંગોવાળો ધ્વજ છે. તેમાં ઉપરના ભાગે ભગવો કે કેસરી રંગ, વચ્ચે સફેદ રંગ, અને નીચેનો ભાગ હરો લીલો રંગ છે. પ્રમાણમાં તેઓ એકસરખા હોય છે. કેન્દ્રમાં સફેદ પટ્ટીમાં ધર્મકૃષ્ણ દર્શાવવા માટે આકાશી ભૂરા રંગનું એક ચક્ર હોય છે. તે સારનાથનાં સિંહચુકત સ્તંભ પરથી લેવામાં આવ્યું છે. ધર્મ-કર્તવ્ય-નીતિનિયમનું એ પ્રતિક છે. એમાં ૨૪ આરા હોય છે. અને તેનો વ્યાસ સફેદ પટ્ટાની પહોળાઈના ચોગ્ય પ્રમાણમાં હોય છે. કેસરી રંગ ત્યા